

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa națională, 6-10 aprilie 2015, Brăila

Școli cu predare în limbile minorităților naționale

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde tuturor cerințelor formulate:

A.

Recapitularea! Începe recapitularea! Recapitularea finală!

Nu știu cum răsună aceste cuvinte în inima altora, începând din luna aprilie, dar pe Griguță îl cunosc bine, și vă pot garanta că în inima lui cuvintele acestea apar fără semnul exclamării. De ce? Să fie oare Griguță [...] un nepăsător? Nici vorbă. Învață atât de bine? „Deh...” ar fi răspunsul cel mai potrivit. Atunci?

Îngăduiți-mi să folosesc o comparație. Afară e, să zicem, senin și cald. O umbră de boare clatină de-abia frunzele plopilor. Dar barometrul își mișcă acele spre „schimbător”, ba chiar înspre „furtună”. Tu privești seninul și admiți, așa-ntr-o doară, că va fi furtună.*

Așa e și cu recapitularea pentru Griguță. Va veni, cu siguranță, precis, neîndoielnic, dar... mai târziu. Deocamdată, pe cerul vieții sale școlărești e încă senin.

„Deocamdată, gândește Griguță, să nu fac ceva din ceea ce fac, numai pentru faptul că peste două luni, adică peste șaiszeci de zile, adică peste o mie patru sute patruzeci de ore... va începe recapitularea?” Să nu mai stea câteva minute cu undița la cotul Crișului? Să nu se mai joace cu iezii pădurarului? Să nu mai intre prin colibele de pe dealul Goșei [...]

Oricât de abstractă, recapitularea se apropie [...]*

„Va să zică, socotește Griguță, nu mâine, nu poimâine... răspoimâine! Trei zile și două nopți, și pe urmă recapitularea și încheierea mediilor anuale!” Și de data aceasta, cuvintele dobândesc un mare semn de exclamație în inima băiatului.

(Mircea Sântimbreanu, *Recapitulare în Recreația mare*)

*barometru** - 1) aparat pentru măsurarea presiunii atmosferice. 2) fig. ceea ce este sensibil la variații și permite aprecierea lor.
*abstractă** - fără legătură cu datele sau cu faptele concrete;

B.

A răsfoit caietul de caligrafie de câteva ori, pagină cu pagină, afișând o nutriță plictisită dar ea de fapt își compara foarte atentă temele; ei da, ultima era de departe cea mai bună, literele erau incredibil de frumoase, mlădioase și aerisite, parcă dansau unele cu altele, parcă nu erau făcute de mâna ei[...] a intrat doamna învățătoare ca un vârtej care ia praful și hârtiile pe sus, strigând ca toată lumea să-și pună caietul de teme la marginea băncii, repede, că nu are timp. Era bine dispusă, oricine își putea da seama de asta după vocea fără zgârieturi, după cum clipea din ochi și după zâmbetul subțire[...] Totul s-a întâmplat repede, cât ai strănutat de două-trei ori, doamna i-a spus să rămână în picioare, la fel și Laurei, trei bănci mai încolo, iar când a terminat turul caietelor, le-a felicitat în fața întregului colectiv al clasei, le-a spus că au făcut progrese uimitoare, că merită calificativul maxim și le-a dat pauza. [...] I-a trebuit un pic de timp să-și revină, să se poată bucura cu adevărat [...]*

(Dan Lungu, *Fetița care se juca de-a Dumnezeu*)

*mlădioase** - grațioase, flexibile;

SUBIECTUL I
Lectura – 80 de puncte

a. Înțelegerea textului (40 de puncte)

1. Transcrie, din textele date, patru cuvinte din câmpul lexical al *școlii*. **12 p**
2. Prezintă, într-un text de 15 – 20 de rânduri, trei particularități ale operei literare, utilizând, pentru exemplificare, secvențe din ambele texte. **28p**

b. Scriere imaginativă (25 de puncte)

Scrie o compunere narativă, de 20 – 25 de rânduri, cu titlul *Povestea unei zile de școală în anul 2050*.

Pentru obținerea punctajului maxim vei avea în vedere:

- realizarea unui conținut adecvat titlului propus;
- respectarea structurii textului narativ;
- îmbinarea armonioasă a trei moduri de expunere;
- conturarea imaginii a două personaje, relevante pentru întâmplarea prezentată;
- prezentarea unei viziuni personale, originale asupra temei propuse.

REDACTARE (pentru compunerea de la punctul b: 15 puncte) - respectarea regulilor de ortografie și punctuație, așezarea în pagină a textului, utilizarea unui stil adecvat tipului de compunere indicat.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea ta trebuie să aibă numărul minim de rânduri indicat.

SUBIECTUL al II-lea
Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Exprimă-ți opinia, într-un text de 6 – 10 rânduri, despre semnificația secvenței selectate din textul A.: *Și de data aceasta, cuvintele dobândesc un mare semn de exclamație în inima băiatului.* **10 p**

SUBIECTUL al III-lea
Elemente de construcție a comunicării - 20 de puncte

1. Scrie câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *nepăsător, senin, uimitoare, dobândesc*. **4p**
2. Construiește câte un enunț în care cuvintele subliniate din următoarele secvențe să aibă altă valoarea morfologică, precizând-o: *în coșul pieptului î se umflă un balon catifelat, gata să o ia pe sus...* **4p**
3. Precizează valorile morfologice ale verbului *a fi* în secvențele: *literele erau incredibil de frumoase, mlădioase și aerisite; așa-ntr-o doară, că va fi furtună.* **4p**
4. Menționează cazul și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate. **8p**

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapa națională, 6-10 aprilie 2015, Brăila
Școli cu predare în limbile minorităților naționale

BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE

SUBIECTUL I

Lectura – 80 de puncte

a. Înțelegerea textului (40 de puncte)

1. Transcrierea corectă a patru cuvinte din câmpul lexical al școlii (de exemplu: *recapitulare, medie, caligrafie, clasă etc.*) - 4x3p 12p
2. Pentru obținerea punctajului maxim se va avea în vedere: 28p
 - prezentarea clară, explicită și exemplificată a trei trăsături ale operei literare cu particularizarea acestora din ambele texte date (de ex.: *prezentarea în fiecare text dat a unui univers imaginar propriu și original pornind de la aspectul aparent nesemnificativ al realității; nuanțarea relației realitate-ficțiune în fiecare text dat; construcția unui text bazat pe valorificarea resurselor expresive ale limbii; comunicarea unor emoții, trăiri, sentimente etc.*) - 24p (3x8p); prezentarea celor trei trăsături cu nuanțări, explicații și exemple sumare - 18p (3x6p); prezentarea celor trei trăsături fără explicații sau fără exemple din cele două texte/ explicații sau exemple dintr-un singur text - 12p (3x4p); prezentarea unui conținut nerelevant pentru cerința formulată - 0p
 - utilizarea corectă a termenilor de teorie literară - 4p; utilizarea ezitantă a termenilor de teorie literară - 1p

b. Scriere imaginativă (25 de puncte)

- adecvarea conținutului creat la titlul dat - 3p/ adecvare parțială - 1p; 3p
- respectarea structurii textului narativ, a etapelor acțiunii - 5p (1p/ moment al subiectului) 5p
- îmbinarea armonioasă a trei moduri de expunere - 6p; îmbinarea armonioasă a două moduri de expunere și utilizarea ezitantă a celui de-al treilea mod de expunere - 4p; utilizarea a trei moduri de expunere - 3p; utilizarea a două moduri de expunere - 2p; 6p
- conturarea imaginii a două personaje, relevante pentru întâmplarea prezentată - 6p (introducerea în compunere a personajului - 1p/ personaj relevant pentru întâmplarea prezentată; portretizarea personajului prin evidențierea trăsăturilor relevante pentru întâmplarea prezentată - 2p/ personaj; ezitare în rezolvarea sarcinii - 1p) 6p
- viziunea originală asupra temei propuse - 5p; redactarea unui text comun, lipsit de originalitate - 2p 5p

REDACTARE (pentru punctul b.: 15 puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă numărul minim de rânduri indicat.

- unitatea compoziției – 2 puncte, registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 3 puncte, 15p

coerența textului – 2 puncte, ortografie – 4 puncte (0 greșeli – 4 puncte, 1-2 greșeli – 3 puncte, 3-4 greșeli – 2 puncte, 5 greșeli – 1 punct, peste 5 greșeli – 0 puncte), punctuația- 2 puncte, așezarea în pagină și lizibilitate – 2 punct

SUBIECTUL al II-lea

Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Prezentarea nuanțată/ expresivă a opiniei cu explicații pertinente – 10p; prezentarea opiniei susținută de explicații – 6p prezentarea opiniei cu ezitare în formularea explicațiilor – 4p; **10p**

SUBIECTUL al III-lea

Elemente de construcție a comunicării - 20 de puncte

5. Indicarea corectă a sinonimelor pentru sensul din text al cuvintelor (de ex.: *nepăsător – indiferent; senin – luminos; uimitoare – surprinzătoare; dobândesc – primesc, obțin etc.*) – 4x1p **4p**
6. Construirea corectă a enunțurilor – 2x1p **4p**
Precizarea corectă a valorilor morfologice – 2x1p
Total = 4x1p
(de ex.: *Bine-i la soare.* – verb copulativ; *Am cules o floare de liliac.* – articol nehotărât etc.)
7. Precizarea corectă a valorilor morfologice ale verbului *a fi* (*literele erau incredibil de frumoase, mlădioase și aerisite* – verb copulativ; *așa-ntr-o doară, că va fi furtună* – verb predicativ) – 2x2p **4p**
8. Menționarea corectă a cazului – 4x1p **8p**
Menționarea corectă a funcției sintactice – 4x1p
Total = 8x1p
(*lui* – cazul G., atribut pronominal; *de boare* – cazul Ac., atribut substantival prepozițional; *binedispusă* – cazul N., nume predicative; *al clasei* – cazul G.; atribut substantival genitival)

10 puncte se acordă din oficiu